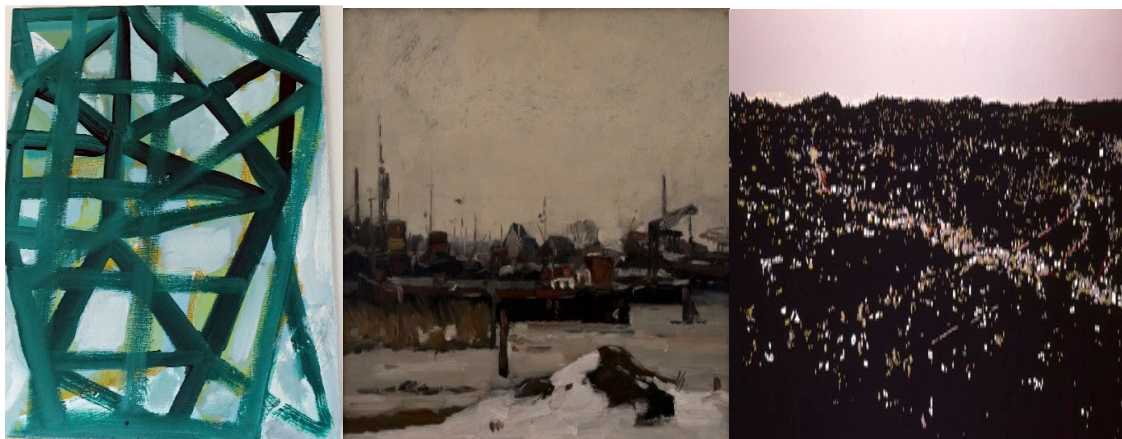

Afgelopen weken heb ik weer heel wat oude James Bondfilms op televisie gezien, en het viel me eigenlijk niet mee. Wat waren ze traag en houtherig. Maar het was ook leuk, nostalgie. Een gevoel dat nog veel heftiger binnenkwam toen ik deze zomer voor het eerst op m'n OV-fiets over De Dijk in Papendrecht fietste, bij de Kerkebuurt. Easy Rider in het kwadraat. De cultfilm uit het eind van de jaren '60 waarin 2 motorrijders op een chopper door de weidse Amerikaanse landschappen rijden, al dan niet onder invloed van drugs op zoek naar het geluk. Muziek van Jimmy Hendrix, Bob Dylan en The Band.

Maar De Dijk is nog veel meer nostalgie. Waar is de tijd gebleven dat we met wat vrienden in een auto naar de Boulevard van Vlissingen reden, een dijk van een dijk! Een blowtje rokend, kijkend naar schepen die de hele wereld overvaren, dromend van exotische paradijzen, de wereld die nog voor ons ligt. Vanaf De Dijk kijk je zo de schilderijen van de Dordtse landschapsschilders in. Niet die oude geromantiseerde schilderijen van Cuyp, veel meer van Cor Noltee, Piet Dieleman of Hans Broek. Niet allemaal Dordtse schilders, wel vertegenwoordigd en maar weinig getoond in het Dordts Museum. Bedrijfsgebouwen, kranen, stalen buizen, motoren, opslag, schepen. Er wordt gewerkt aan de rivier, door bedrijven die over de hele wereld actief zijn zoals Boskalis en IHC. Zout wordt er niet meer gewonnen, het stapelrecht is verdwenen, grote scheepswerven zijn er niet meer, maar de bedrijvigheid is er nog steeds. Iets vaker in een kantoor, wat minder met de hand. Maar nog steeds een mooi gezicht, die bedrijvigheid langs De Dijk.

Piet Dieleman, collectie J. Korstanje

Cor Noltee, collectie Dordts Museum

Hans Broek, collectie R. Korstanje

Fietsend langs de Kerkebuurt zie je, vlak bij de brug, een klein grindpaadje naar beneden De Dijk af gaan. Kleine huisjes en een paar schuurtjes naast een grote boerderij waar tegenwoordig een hoveniersbedrijf gevestigd is. Het straatnaambordje, Zalmsteeg, verwijst nog naar de bedrijvigheid van meer dan 100 jaar geleden op deze locatie, de zalmvisserij. En nog steeds zie je langs De Dijk jongens vissen en mannen in een bootje met hengels in de weer. Het is al weer heel lang geleden dat ik met opa Janse ging vissen, aan de zeedijk bij Noord-Beveland. Bij laag water gingen we pieren steken op de slikken van de Oosterschelde, de kering was nog niet eens gebouwd. En dan vissen op schar, schol, bot en af toe een paling. De jongens langs De Dijk vissen op heel andere vis dan ik destijds deed, ze vissen met een kunstaasje op snoekbaars. En de mannen in de bootjes varen in heel andere bootjes dan de zalmvisserij uit de jaren '80 van twee eeuwen geleden. Maar die bootjes van

vroeger, de zalmschouwtjes, zijn er nog steeds en ze worden als old-timers bewaard. In het Nationaal Register Varende Monumenten zijn ca. 50 traditionele zalmschouwen die meer dan 50 jaar oud zijn opgenomen en als je goed oplet zie je overal in de haventjes van de Drechtsteden wel zalmschouwtjes liggen. Allemaal gebouwd in de werfjes langs de rivier, eerst van hout en later van staal, met touwen van hennep of manilla en getaande katoenen zeilen. Kleine handige scheepjes waar zowel mee geroeid kon worden als mee gezeild. Met een vlakke bodem zodat ze stil konden vallen op een zandplaat maar ook over het ijs geduwd konden worden als dat nodig was en die nu als recreatie-vaartuig dienen. En recreatie-schepen worden er langs De Dijk nog steeds gebouwd, al bouwt Oceanco in Alblasserdam ze wel wat groter dan de zalmschouwtjes van destijds.

Regionale beeldbank, ca. 1948 Zalm-schouw voor Dordt

Vereniging tot Behoud van de Zalm-schouw, zeilwedstrijd, recent

De Dijk, ja die doet me wel wat. M'n moeder is geboren aan de Molendijk in 's Heerenhoek en mijn opoe woonde ook aan de Molendijk. Opoe woonde in zo'n karakteristiek huis tegen de dijk aan met beneden een grote 'scharrelruimte' die aansloot op de langgerekte tuin. Aan de voorkant was er helemaal geen tuin, alleen naast het huis een parkeerplekje bovenop de garage van de buurman. En wilde je van de tuin naar de keuken, waar opoe altijd in haar stoel zat, dan moest je buiten met de trap. Opa had een grote meubelwerkplaats aan de Molendijk, wat hij in z'n hoofd bedacht konden zijn handen van hout maken. En ook runde hij gelijktijdig nog een poosje een café, met biljart.

Molendijk, 's Heerenhoek

Westeind, Papendrecht

Aan De Dijk kom je nog steeds veel bijzondere woningen tegen. Geen hele oude woningen, de oudste meestal zo uit het eind van de 19e eeuw, geen monumenten, want Monumentenzorg daar doet Papendrecht helaas niet aan. Maar die woningen zijn wel heel verschillend en overal zie je bedrijvigheid. Er zijn veel formele bedrijfjes, winkels, een smederij en een tuincentrum. Maar ook veel informele bedrijvigheid zoals de voedselbank, volkstuintjes, duivenmelkers en overal zie je wel

kippen scharrelen, altijd bedrijvig. Her en der zijn er langs De Dijk woningen vernieuwd en her en der zijn er nog plekken waar gebouwd kan worden. En daar gaan we mee aan de slag. Want waar zou je nu beter kunnen wonen dan aan De Dijk in Papendrecht?

De Dijk, Oosteind Papendrecht – bestaand

idem

Als je eens een stukje proza van beleidsmakers op het gebied van woningbouw leest kom je tegen dat we op zoek moeten naar 'dorpse centrummilieus waar we dun-duur moeten bouwen voor early-adaptors', of zoiets. Maar nergens lees je iets over wonen aan De Dijk. Een beetje ruimte om je heen voor een tuin waarin de kinderen een hut kunnen bouwen, waar je een tuinkasje neer kunt zetten voor je planten, een hokje voor de kippen en een schuur voor je Harley-Davidson. Of wat je dan ook maar voor hobby hebt. Op een kwartiertje van het Feyenoordstadion, of, als je dat wilt, ongeveer net zover naar de Kunsthal. De eerste schetsen voor nieuwe woningen zijn inmiddels gereed en de locaties zijn in beeld.

Referentie-ontwerp nieuwe dijkwoning

idem

De Dijk, één brok nostalgie, ik hou er van.